

איסור מלאכה בשלשה ימים רצופים - שיעור 602

- I. אמירה לנכרי ביום טוב להבעיר חשמל לצורך יהודי במקום צורך גדול יש להתיר דהוצאת אש ביו"ט אסור לרוב הפוסקים רק מדרבנן ואמירה לנכרי אסור מדרבנן והוי שבות דשבות ובמקום צורך גדול או מצוה או מקצת חולי מותר מלבד לשיטת הט"ז שסובר שהוצאת אש אסור מן התורה (זה"ל תק"ז ד"ה חין) וכ"כ האג"מ (ד - ז"א - ה) שהדלקת חשמל ביום טוב הוא איסור דרבנן דהוי נולד וכ"ש לסגור מותר ע"י נכרי במקום צורך וזה מותר אפילו בשבת (אג"מ ג - מ"ז) כגון להפסיק האייר קאנדישאנער אמנם בשבת אסור לומר לנכרי להעבירו אפילו במקום מצוה (ש"ז - ה) ועיין באג"מ (י"ד ג - מ"ז - ז) דאפילו בדרך רמיזה אסור דאין מתירין אמירה לנכרי על מלאכת דאורייתא
- II. פתיחת הברז של מים חמים באופן שאין נפק"מ אם משתמש בחמים או בקרים יש לחקור אם זה בישול שאינו לצורך כלל וגם אינו שוה לכל נפש ואסור כמו בשבת וצ"ע וכעין זה כתב הרב כהן בספר הלכות יו"ט (דף 215-214)
- III. להשתמש בקארפעט סוויפער בלא חשמל עיין בשיעור 486 (יא-II)
- IV. הדחת כלים לסידור הבית (שנת קכ"ח - שו"ע שכ"ג - ו ותקי"א - ז) עיין בשו"ת מהרש"ג (ח"ט - ח) שהתיר להדיח כלים בשבת בשביל שהבית יהיה נאה יותר וכ"כ הציץ אליעזר (י"ד - ל"ז) דאם כדי שגם באותו יום שהוא שבת יהיו נקיים יש להתיר כמו שמותר להציע המטות אף שא"צ לשבת אם הוא אינו נראה יפה וכ"כ ההלכות המועדים (ז - כ"ה) והעולם נוהגים להחמיר וכ"כ המ"ב (תמ"ד - י"ד) וי"א ביו"ט של פסח מדיח כלים דאולי יש פירורי מצה נשאר בכלי ויש לחוש שיבוא עליהם מים וחוששים למצה שרויה
- V. הקפאת אוכל מיו"ט א' ליו"ט ב' - עיין בשש"כ (י - י) שאסר מ"מ הביא מהגרשז"א דמותר מפני שהוא רק מונע את ההקפאה וכוונתו רק למנוע הקירור וע"ע במילואים (י - הערה כ"ז) ועיין בשו"ת שבט הקהתי (א - קנ"ח) שהתיר משום דמה שלוקח מקודם הוא כדי שלא יתבטל מסעודת הלילה שאינו רוצה לעשות סעודתו בשעות מאוחרות וחשיב הפסד מצוה ולא איסור טירחא דהיינו להרויח ממעשה יום טוב
- VI. הסרת שעוה מהפמוט של המנורה ביו"ט יש להתיר לנקות את הפמוט בסכין משעוה כדי להניח נר חדש ביו"ט משום דרובו המתירים עיין בשו"ת באר משה (ח - ק"ל) ושש"כ (י"ג - סעיף מ"ג) ושכן היה בחי"א (כלל ז"ז - ז) וכן דעת המ"ב והט"ז ופמ"ג וגם יש להצטרף דעת הגרע"א (זהמרות לט"ז סק"ז הנדפס בדפי השו"ע - צסוסי ת"ק) דהדלקת נרות חשיב לצורך אוכל נפש ולצורך אוכל נפש הותר טלטול מוקצה (תק"ט - ז) ועיין בשיעור 154
- VII. סריקת השערות ופאת נכרית brushing / combing sheitel עיין בשיעור 556 (VII)
- VIII. דוד מים חשמלית שרוצה להוסיף מים קרים בזמן שהאש נפסק אסור אם הוא פסיק רישא שידליק מיד ואם הוא רק גרמא יש מקום להתיר ביום טוב (תקי"ז - ג) ובשבת אפילו דרך גרמא אסור וג"כ חייב משום בישול
- IX. שימוש בקוסמטיקה - עיין באג"מ (ה - כ"ז) שרק אלו בלי שמנונית ואינה מתקיימת וגם אין איסור ממרח מותרים
- X. עדשות מגע רכות (soft contact lenses) להשרותם במים בשבת ויום טוב - עיין בקובץ תשובות (א - כ"ו) מפסקי רב אלישיב דיש לאסור משום איסור כיבוס אלא היה מקום להתיר אם היו רוחצים העדשים מגע לפנות ערב שבת ואחר כך להשרותם במים בשבת כדי שלא יתקלקלו אמנם בג' ימים יו"ט צריך עצה אחרת ואבאר
- XI. השתמשות בהפילטער
  - (א) טוב שלא להשתמש במים שמסנן מהשרצים בשבת וביום טוב לשתייה ולבישול ועיין בשיעור 517 באריכות צדדים לאסור ולהתיר ואבאר
  - (ב) להסיר ולהחזיר המסננת (filter) המחובר להברז מים בשבת ויום טוב - עיין בשו"ע (ש"ח - ט) דדלת של לול של תרנגולים אסור בין ליטול בין להחזיר דכיון דמחובר לקרקע אית ביה בנין וסתירה ולכן בפילטער הוי כמוסיף על הבנין וכ"כ השש"כ (ג - הערה קס"ד)

דמותה להחזירה המסוננת רק באופן ארעי כלי לכורכה היטב משום חשש איסור בונה דיש לומר שעם חיבורו להברז הו"ל המסוננת חלק בלתי נפרד מהברז וכ"כ השו"ע (שי"ג - ו) דמטה של פרקים אסור להחזירה ולהדקה ואם תקע חייב חטאת ואם היא דרכה להיות רפויה מותר לכתחלה ובלבד שלא יהדק ויש אוסרים גם כוס של פרקים ועיין בחזו"א (י - ז"ה והמחבר) דאפילו במקום שאין רגילות לתקוע אפשר להקל כדעת הטור וכן המחבר השמיט תנאי זה שיהא דרכה רפוי ועיין בבה"ל (ד"ה זככה) דדעת הסמ"ג דדוקא דבר שצריך גבורה ואומנות אסור (בשם המג"א) אמנם בנ"ד הוי במחובר להכנין ואפשר חמיר טפי ואיברא עיין בשש"כ (כ"ג - ל"ז) דאסור לפרק ולהחזיר ידית הבית אמנם ידית הדלת שעשויה להכניסה בדלת ולהוציאה לפי הצורך אינו מוקצה ומותר להשתמש בה בשבת ודינו כמפתח (שש"כ כ - מ"ג) וכ"כ החזו"א (מ"ו - ג) דדלת החלון שנועל בה החלון לשמירה ושומטה בבקר שרי לנועל בה אף שאינה קשורה כיון שנועל ופותח בה תדיר ואפילו שומטין רק בימות החמה ולא בימות הגשמים אין בידינו למחות לנוהג היתר בזה ועיין בשדי חמד (מטרכת מ - כלל קט"ו ד"ה אמנס) שכתב דשרי להניח המזוזה בין בשבת ובין ביו"ט וכל שכן אם נפלה שמותר לו להחזירה וליכא למיגזר משום שנראה כמתקן או שקובעים המזוזה במסמרים וכל שכן בנידן דידן אין חוששין לאלו החששות וכ"כ האג"מ (ד - מ - ט) כשנסתם הסינק בשבת דאם הוא דבר המצוי אין זה ענין קלקול ותיקון ויש להתיר גם בכיפת שאיבה ולכן נראה לי דכפילטער שאינו דרך לפרק רק פעמים בשנה וכדומה יש לאסור אבל כפילטער שנקרא E-Z Filter וכדומה שמפרקן כמה פעמים בשבוע אין לאסור אמנם לכתחלה צריכה לעשותו מערב שבת אמנם בג' ימים יו"ט רצופים אין לאסור אם צריכה

XII. עשיית מלאכה בבין השמשות שביין יו"ט ראשון לשני ושביין יום טוב שני לחול ליהנות ממנה מיד בבין השמשות עיין בשיעור 236 (I)

XIII. הוצאת אשפה ופח אשפה נחשב צורך קצת יש ראייה לאסור מהמוצא חמץ בביתו ביו"ט יכפה עליו כלי ולשרפו במקומו אסור מפני שהוא הבערה שלא לצורך כלל (שו"ע תמ"ו - ח מ"ב סק"ו) ועיין בכסף משנה (ח"מ ג - ח) שנתן טעמים למה לא נחשב שריפת חמץ ביו"ט צורך קצת (c) שדומה לשריפת קדשים דאינו דוחה יו"ט דמצוה שאין זמנה קבוע ויכול לעשותה למחר וכ"ש הוצאת פח אשפה שיכול לעשותו בסוף השבוע ולהניח מכוסה במקום משומר כגון garage וכדומה (דעת עצמי) ודואג על החמץ יותר מהאשפה (ג) ועוד דלא אמרינן מתוך אלא בהנאה השוה לכל נפש דהיינו לכל גוף האדם והכא בהוצאת חמץ או פח אשפה ביו"ט ליכא הנאה לשום גוף האדם וכ"כ המאורי אור (דף ה:) דלבערו מן העולם אינו צורך קצת משא"כ לולב או תינוק לרה"ר ועיין בב"י (תקכ"ו ד"ה וכתב זכ"ל זו) לענין הוצאת המת שרוצה להוציאו מהבית לבית הקברות ביום טוב משום עגמת נפש בלי קבורה או בשביל כהנים אין להתיר וכן משמע מהשו"ע והמ"ב (שס סק"ט) דאין זה צורך קצת ואפילו לצורך קבורה עצמה ביום טוב יש מחלוקת אם מצוה כזו חשוב צורך קצת ובנר של יאר צייט כמה מתירין דהוי כעין נר של מצוה ולא דמי לנר של בטלה דאינו מצוה (ג) ועוד כתב הכסף משנה דשריפת חמץ אסור משום מוקצה ואסור לטלטלו (רמ"א תמ"ו - ו) ולכן ה"ה אשפה אם הוא בחצר במקום שאין היתר של גרף של רעי אין להתיר

XIV. לקיחת תרופות ביום טוב עיין בשיעור 556 (VIII)

XV. הלכה למעשה נוגע לעירוב תבשילין

(א) לענין להתיר מלאכות שאינם מצרכי תיקון סעודות שבת ע"י ע"ת - עיין בד"מ (תקכ"ח - ח) דדבר שהוא דומה לתיקון סעודה כגון אפייה וכישול מתירין וכשיטת הר"ן בביצה (שס) ומשמע דלא התיר דברים שאינם לתיקון סעודה כמו הוצאת בגדים מיום טוב לשבת ולכן מטעם זה אין מערבין עירובי חצרות ועירובי תחומין ביו"ט אמנם דעת האו"ז דטעם דאין מערבין עירובי תחומין הוא דכל דבר שאסור ביו"ט אינו יכול לעשותו בשבת דמהאי טעמא ביצה אסורה מיו"ט לשבת דלא מהני ע"ת (ע"ת הערוך דף מ"ג) ולכן הוצאה מיו"ט לשבת מותר ע"י ע"ת אמנם הרמ"א (תקכ"ח - ז) הכריע לאיסור כשיטת הר"ן כ"כ המג"א והמ"ב (סק"ג)

(ב) לענין בורר - עיין בבה"ל (תק"י ד"ה אס רנה) דיכול לברור ביו"ט על שבת ע"י ע"ת אמנם השו"ת באר משה (ח - ר"ז) כתב דזה תלוי במחלוקת אם יש איסור בורר ביו"ט דלהרשב"א והט"ז אסור והלמ"מ והמג"א מותר אמנם בדברים שאינם אוכל נפש אפשר לדברי הכל אסור משום דלא אמרינן מתוך (עיין בשיעור 153)

נכפס לעלו נשאות אבי אורי ר' אליעזר ליפא ב"ר יעקב ארזי ע"ה ודאי אורתי בעלפ רחל ב"ר גרשון חנוך הסניף הכפס ע"ה